

SOURCES OF HELMINTH INFESTATION OF AMONG LIVESTOCK IN THE NORTHEASTERN SLOPES OF THE LESSER CAUCASUS, SOUTHERN AND NORTHEASTERN SLOPES OF THE GREATER CAUCASUS

Hasanova Amaliya

Azerbaijan State Pedagogical University, Baku, Azerbaijan
amalya.hasanova59@mail.ru, <http://orcid.org/0000-0002-2196-3215>.

ABSTRACT

In the modern world, providing people with ecologically clean food products, including meat and dairy products, is an urgent issue. In the studied northeastern slopes of the Lesser Caucasus and southern and northeastern slopes of the Greater Caucasus there are favorable physical and geographical conditions for the development of animal husbandry. In recent years, the increasing impact of human economic activity has had a negative impact on the degradation of large natural landscapes and biogeocomplexes. Because of this, the ecological structure of many populations is changing and there is a real threat of destruction of certain hierarchical groups of animals. Infestation of livestock with various helminthic pathogens causes quality of milk products, live weight of animals, reduction of wool quality, weakening of fertility, delayed growth and development, low nutritional value of meat, etc. causing productivity losses, including mortality among animals. Infection of livestock with helminthic pathogens is associated with environmental conditions and anthropogenic factors. In this regard, it is necessary to study the peculiarities of distribution of helminthic pathogens common among sheep in the region by landscape-ecological zones, infection rates, population dynamics of the main and intermediate hosts, parasite-host relations in mixed invasions, population structure of helminths in the external environment and in the host organism.

Keywords: biogeocomplexes, helminth pathogens, livestock, sources of infestation.

Introduction

In 2021-2023, trematode and cestode species, which are the main pathogens of helminthic diseases that harm animal productivity, were detected in the study areas. The occurrence of these pathogens in livestock is associated with climatic conditions of the region and the distribution of intermediate hosts. The intensity of trematodoses and cestodoses among sheep and goats in the studied territories is different. Infection of sheep with trematodoses anoplocephalates is related to the conditions of sheep keeping, dry or rainy year [1].

In order to prevent infection of animals with pathogenic helminthoses in the region, the list of preventive measures should also include the cleaning of pastures from water bodies, taking into account the presence of shell mites on pastures. If infected ticks are present in pasture areas, animals should not be allowed to enter these areas for two years.

Results and discussion

The development of livestock farms in the region and the provision of livestock products to the population in the future requires priority attention to helminth control. Therefore, the mechanism of the process of infection of animals with helminths, factors influencing infection, peculiarities of behavior of animals infected with helminths, study of epizootology and epidemiology of the disease are of special importance. For this purpose it is important to take the following measures [2].

The common helminth fauna of sheep and goats are the main causative agents of helminthic diseases leading to a decrease in the quality of meat and dairy products. (Table 1).

Table 1: Species of trematodes and cestodes found among livestock on the northeastern slopes of the Lesser Caucasus, southern and northeastern slopes of the Greater Caucasus.

Helminths	in sheep	in goats	are common
Trematodes			
<i>Fasciola hepatica</i> Loos, 1758	+	+	+
<i>F. gigantica</i> Cobbold, 1856	+		
<i>Dicrocoelium lanceatum</i> Stiles et Hassal, 1856	+	+	+
Cestodes			
<i>Moniesia expansa</i> Rudolphi, 1810	+	+	+
<i>M. benedeni</i> (Moniez, 1879)	+		
<i>Thysaniezia giardi</i> Moniez, 1879,	+	+	+
<i>Multiceps multiceps</i> Leske, 1789, larvae	+		
<i>Echinococcus granulosus</i> Batsch, 1786, larvae	+	+	+
A total of 8 species	8	5	5

1. Studying the species composition of helminths of livestock in different landscape zones of the studied region;

2. Determination of epizootologic features of the main helminths occurring in these animals in different seasons of the year and in animals of different ages;

3. Study of the period of infection with the main helminths of livestock;

4. Investigation of the influence of anthropogenic factors on the intensity of infection;

5. Determination of the role of environmental factors and intermediate hosts in the infection of livestock;

6. Study of resistance of larvae of helminth pathogens to external environmental factors and peculiarities of development of invasive larvae of geohelminths in the external environment;

7. Determination of clinical signs of intensity of infection of an animal with different helminthic pathogens simultaneously;

Infection of animals in livestock farms located in the northeastern slopes of the Lesser Caucasus and southern and northeastern slopes of the Greater Caucasus directly depends on biotic and abiotic factors that create conditions for infection [3].

References

35. Asadov S.M. Helminth fauna of ruminants of the USSR and its ecological and geographical analysis. Publ. house ASc Azer.SSR Baku, 1960, p. 140-153.
36. Hasanova A.M., Spread of moniesiosis pathogens in livestock in the Ganja-Gazak Region of

the Republic of Azerbaijan: Bio-ecological features, Amur Zoological Journal, vol. XIV, No. 3, 2022

37. Hasanova A.M., Helminth fauna of livestock (Kazakh-Tovuz and Ganja-Dashkesan economic regions, Azerbaijan), Bulletin of Science and Practice" in No. 10 (October), 2022

KIÇIK QAFQAZIN ŞİMAL-ŞƏRQ ƏTƏKLƏRİNDƏ, BÖYÜK QAFQAZIN CƏNUB VƏ ŞİMAL-ŞƏRQ ƏTƏKLƏRİNDƏ XIRDABUYNUZLU HEYVANLARIN HELMİNZOZ TÖRƏDİCİLƏRİ İLƏ YOLUXMA MƏNBƏLƏRİ

Həsənova Amaliya Murad qızı

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti

ORCID: **0000-0002-2196-3215**

Biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

amalya.hasanova59@mail.ru.

XÜLASƏ

Müasir dünyada insanların ekoloji təmiz qida ilə, o cümlədən ət və süd məhsulları ilə təmin olunması aktual məsələdir. Tədqiq olunan Kiçik Qafqazın şimal-şərq ətəklərində, Böyük Qafqazın cənub və şimal-şərq ətəklərində heyvandarlıq təsərrüfatlarının inkişafı üçün əlverişli fiziki-coğrafi şərait mövcuddur. Son illərdə insanın iqtisadi fəaliyyətinin artan təsiri, böyük miqyaslı təbii landşaftların deqradasiyasına və biogeokomplekslərə mənfi təsirini göstərir. Buna görə bir çox populyasiyanın ekoloji quruluşu dəyişir, heyvanların müəyyən iyerarxik qruplarının məhv edilməsi üçün real təhlükə yaranır. Xırdabuynuzlu heyvanların müxtəlif helmintoz törədiciləri ilə yoluxması süd məhsuldarlığının, heyvanın diri çəkisinin azalması, yunun keyfiyyətinin aşağı düşməsi, nəsilvermənin zəifləməsi, böyümə və inkişafda geriləmə, qısırlıq, ətin aşağı qida keyfiyyəti və s. məhsuldarlıq itkilərinə, o cümlədən heyvanlar arasında ölüm hallarına səbəb olur. Xırdabuynuzlu heyvanların helmintoz törədiciləri ilə yoluxması ekoloji vəziyyətlə və antropogen faktorlarla əlaqədardır. Buna görə bölgədə qoyunlar arasında yayılmış helmintoz törədicilərinin landşaft və ekoloji zonalar üzrə yayılma xüsusiyyətləri, yoluxma nisbətləri, əsas və aralıq sahiblərinin say dinamikası, qarışıq invaziyalarda parazit-sahib münasibətləri, xarici mühitdə və sahib orqanizmində helmintlərin populyasiya strukturu öyrənilməlidir.

Açar sözlər: biogeokomplekslər, helmintoz törədiciləri, xırdabuynuzlu heyvanlar, yoluxma mənbələri.

ИСТОЧНИКИ ГЕЛЬМИНТОВОЙ ЗАРАЖЕННОСТИ СРЕДИ ЖИВОТНОВОДСТВА НА СЕВЕРО-ВОСТОЧНЫХ СКЛОНАХ МАЛОГО КAVKAZA, ЮЖНЫХ И СЕВЕРО-ВОСТОЧНЫХ СКЛОНАХ БОЛЬШОГО КAVKAZA

Хасанова Амалия

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Bakı, Azərbaycan

amalya.hasanova59@mail.ru, <http://orcid.org/0000-0002-2196-3215>,

АБСТРАКТ

В современном мире обеспечение населения экологически чистыми продуктами питания, в том числе мясными и молочными продуктами, является актуальным вопросом. На изученных северо-восточных склонах Малого Кавказа, южных и северо-восточных склонах Большого Кавказа имеются благоприятные физико-географические условия для развития животноводства. В последние годы возрастающее воздействие хозяйственной деятельности человека негативно сказалось на деградации крупных природных ландшафтов и биогеокомплексов. Из-за этого меняется экологическая структура многих популяций и возникает реальная угроза уничтожения отдельных иерархических групп животных. Заражение скота различными возбудителями гельминтов вызывает ухудшение качества молочной продукции, живой массы животных, снижение качества шерсти, ослабление плодовитости, задержку роста и развития, низкую пищевую ценность мяса и т. д., вызывая потери продуктивности, в том числе падеж животных. Заражение скота возбудителями гельминтов связано с условиями окружающей среды и антропогенными факторами. В связи с этим необходимо изучить особенности распространения возбудителей гельминтозов, распространенных среди овец региона по ландшафтно-экологическим зонам, показатели зараженности, динамику численности основных и промежуточных хозяев, паразито-хозяйинные отношения при смешанных инвазиях, структуру популяций. гельминтов во внешней среде и в организме хозяина.

Ключевые слова: биогеокомплексы, возбудители гельминтов, домашний скот, источники заражения.